

II

(Közlemények)

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL, SZERVEITŐL, HIVATALAITÓL ÉS
ÜGYNÖKSÉGEITŐL SZÁRMAZÓ KÖZLEMÉNYEK

EURÓPAI BIZOTTSÁG

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE

Iránymutatás a nem pénzügyi beszámolókhöz

(a nem pénzügyi információkkal kapcsolatos beszámolás módszertana)

(2017/C 215/01)

Tartalomjegyzék

	oldal
1 Bevezetés	1
2 Az iránymutatás célja	4
3 Főbb elvek	5
3.1 Lényeges információk közzététele	5
3.2 Tárgyilagosság, elfogulatlanság, érthetőség	7
3.3 Átfogó, de tömör közlés	7
3.4 Stratégiai és előretekinthető jelleg	8
3.5 Középpontban az érdekeltek	9
3.6 Összhang és koherencia	9
4 Tartalom	9
4.1 Az üzleti modell	10
4.2 Politikák és átvilágítás	10
4.3 Eredmény	12
4.4 A legfőbb kockázatok és azok kezelése	12
4.5 Lényeges teljesítménymutatók	13
4.6 Tematikus szempontok	14
5 Beszámolási keretek	19
6 Az igazgatótanácsok sokszínűségére vonatkozó közzététel	19

1 BEVEZETÉS

A nem pénzügyi és a sokszínűséggel kapcsolatos információknak bizonyos nagyvállalkozások és vállalatcsoportok általi közzétételéről szóló 2014/95/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ (a továbbiakban: az irányelv) 2014. december 6-án lépett hatályba. Az irányelv módosítja a meghatározott típusú vállalkozások éves pénzügyi kimutatásairól, összevont (konszolidált) éves pénzügyi kimutatásairól és a kapcsolódó beszámolókról szóló 2013/34/EU irányelvet⁽²⁾. Az érintett vállalkozások az irányelv alkalmazását 2018-tól, a 2017. pénzügyi évvel kapcsolatos információkra vonatkozóan kezdik meg.

⁽¹⁾ HL L 330., 2014.11.15., 1. o.

⁽²⁾ HL L 182., 2013.6.29., 19. o.

A nagyobb átláthatóság várhatóan ellenállóbbá teszi a vállalkozásokat⁽¹⁾, és mind pénzügyi, mind nem pénzügyi értelemben javítja teljesítményüket. Idővel ez stabilabb növekedést és foglalkoztatottságot eredményez, továbbá növeli a bizalmat az érdekeltek körében, beleértve a befektetőket és a fogyasztókat is. A vállalkozások átláthatóbb vezetése emellett összhangban áll a hosszabb távú befektetéssel is.

A nem pénzügyi információkra vonatkozó közzétételi kötelezettség bizonyos 500 munkavállalónál nagyobb létszámú nagyvállalkozásokra terjed ki, mivel a kötelezettség kis- és középvállalkozásokra való kiterjesztésének költsége meghaladná annak hasznát. Ezzel a megközelítéssel az adminisztratív terhek minimalizálhatók. A vállalkozásoknak teljes körű, részletes jelentés helyett olyan releváns és hasznos információkat kell közzétenniük, amelyek a fejlődésük, teljesítményük, helyzetük és tevékenységeik hatásának megértéséhez szükségesek. A közzététel ezenkívül vállalatcsoportok szintjén, nem pedig az egyes tagvállalatok szintjén teljesíthető. Az irányelv emellett jelentős mértékű rugalmasságot biztosít a vállalkozásoknak abban, hogy a releváns információkat az általuk leghasznosabbnak ítélt módon, akár önálló jelentés formájában tegyék közzé. A vállalkozások nemzetközi, uniós vagy nemzeti keretekre támaszkodhatnak.

A nem pénzügyi információk megfelelő közzététele alapvető fontosságú a fenntartható finanszírozás biztosításában. Az Európai Bizottság 2016. október 28-án a fenntartható finanszírozással foglalkozó magas szintű szakértői csoport létrehozásáról határozott. Ez a fenntartható finanszírozásra irányuló általános és átfogó uniós stratégiának a tőkepiaci uniós keretén belüli kialakítására vonatkozó bizottsági célkitűzésre épül. A tervek szerint a csoportnak 2017 végéig szakpolitikai ajánlásokat kell benyújtania Bizottsághoz.

Az ENSZ fenntartható fejlesztési céljai és a Párizsi Megállapodás

Az ENSZ-közügyűlés által 2015 szeptemberében elfogadott, a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható nemzetközi fejlesztési menetrendre válaszul az Európai Bizottság 2016. november 22-én „A következő lépések Európa fenntartható jövőjéért” címmel közleményt adott ki⁽²⁾. Az irányelvből eredő közzétételi kötelezettségek nagymértékben hozzájárulnak a fenntartható fejlesztési célok, például a fenntartható fogyasztás és termelés biztosítására irányuló 12. cél⁽³⁾, valamint a nemek közötti egyenlőség megteremtésére, továbbá a nők és a lányok helyzetének megerősítésére irányuló 5. cél⁽⁴⁾ eléréséhez.

E kötelezettségek hozzájárulnak továbbá a Párizsi Megállapodás végrehajtásához is, így különösen a nagyobb átláthatóság eredményeként a pénzügyi mozgások várhatóan jobban igazodnak majd az üvegházhatású gázok alacsony kibocsátására és az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenállóképes fejlesztésre irányuló pályához.

Pénzügyi Stabilitási Tanács

A G20-csoport pénzügyminiszterei és jegybankelnökei kérésére 2015 decemberében a Pénzügyi Stabilitási Tanács (FSB) ágazati vezetési munkacsoportot hozott létre, amelynek feladata, hogy dolgozzon ki ajánlásokat az éghajlattal összefüggő pénzügyi kockázatokkal kapcsolatos önkéntes közzétételekre vonatkozóan. A munkacsoport tevékenysége kiegészíti a G20-csoport „Zöld finanszírozás” tanulmányozócsoportjának munkáját.

A Bizottság szorosan figyelemmel kíséri a munkacsoport tevékenységét, és azt a lehetséges mértékben figyelembe vette a jelen iránymutatás összeállításakor is⁽⁵⁾. Általánosságban a munkacsoport ajánlásai olyan, az irányelvben már meghatározott területeket érintenek, mint az irányítás, a stratégia, kockázatkezelés és a mérőszámok.

Nem kötelező iránymutatás

Az irányelv 2. cikke „A beszámolásra vonatkozó iránymutatások” cím alatt arról rendelkezik, hogy „[a] Bizottság a vállalkozások nem pénzügyi információinak releváns, hasznos és összehasonlítható közzétételét segítő, általános és ágazati nem pénzügyi teljesítménymutatásokat is tartalmazó, nem kötelező iránymutatásokat készít a nem pénzügyi információkkal kapcsolatos beszámolás módszertanára vonatkozóan. [...]”

Az irányelv (17) preambulumbekzdése kimondja, hogy a nem kötelező iránymutatás kidolgozása során „[a] Bizottságnak figyelembe kell vennie a jelenlegi legjobb gyakorlatokat, a nemzetközi fejleményeket és a kapcsolódó uniós kezdeményezések eredményeit [...]”.

⁽¹⁾ Az iránymutatás a könnyebb olvashatóság kedvéért az adatszolgáltatásra kötelezett szervezetre történő hivatkozás esetén a „vállalkozás” kifejezést használja mind az önálló vállalkozásra, mind annak az anyavállalaton keresztül vállalatcsoportjára vonatkozóan.

⁽²⁾ COM(2016) 739 final.

⁽³⁾ 12.6. rész: „A vállalkozások, különösen a nagy és transznacionális vállalkozások ösztönzése arra, hogy fenntartható gyakorlatokat vezessenek be, továbbá integrálják adatszolgáltatási ciklusukba a fenntarthatósággal kapcsolatos információkat.”

⁽⁴⁾ 5.5. rész: „A nők teljes körű és tényleges részvételének és a vezetési esélyegyenlőségnek a biztosítása a döntéshozatal valamennyi szintjén a politikai, a gazdasági és a közéletben.”

⁽⁵⁾ A munkacsoport zárójelentését a tervek szerint a G20-csoport 2017. július 7–8-i csúcstalálkozóján mutatják be.

Ettől függetlenül a vállalkozások választhatnak széles körben elfogadott, jó minőségű beszámolási kereteket is, részleges vagy teljes megfelelés mellett. Támaszkodhatnak nemzetközi, uniós vagy nemzeti keretekre; ebben az esetben meg kell jelölniük az alkalmazott keret(ek)et.

A Bizottság arra ösztönzi a vállalkozásokat, hogy a nem pénzügyi információk közzététele során használják ki az irányelvben biztosított rugalmasságot. Az iránymutatásnak nem célja, hogy az adatszolgáltatási gyakorlat terén elfojtsa az innovációt.

Nyilvános konzultáció ⁽¹⁾

A Bizottság széles körű nyilvános konzultációkat folytatott, amelyek keretében átfogó, internetalapú nyilvános konzultációra is sor került. A konzultációs folyamat ezenkívül kiterjedt szakértői interjúkra, az érdekeltekkel tartott munkaértekezletekre, valamint az említett, a fenntartható finanszírozással foglalkozó magas szintű szakértői csoporttal tartott konzultációra is.

Nemzeti, uniós és nemzetközi keretek

A jelen iránymutatás kidolgozásakor a Bizottság áttekintette a nemzeti, uniós és nemzetközi kereteket. Az iránymutatás sokat köszönhet az e keretek mögött álló szervezetek vezető tevékenységének és tudásának. Így különösen a jelen dokumentumban foglalt elvek és tartalom kidolgozása nagymértékben támaszkodott többek között az alábbi keretekre:

- CDP (korábban szén-dioxid-kibocsátási közzétételi projekt);
- az éghajlatváltozással kapcsolatos információk közzétételére vonatkozó normákkal foglalkozó testület (Climate Disclosure Standards Board);
- az OECD útmutatása a konfliktusok által érintett vagy nagy kockázatot jelentő térségekből származó ásványok felelősségteljes ellátási lánc tekintetében követendő kellő gondosságról, valamint annak kiegészítései;
- a környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszer (EMAS), valamint a kapcsolódó ágazati referenciadokumentumok;
- az Európai Befektetéselemzők Egyesületeinek Nemzetközi Szövetsége környezetvédelmi, társadalmi és irányítási szempontokra (ESG) vonatkozó fő teljesítménymutatói – Iránymutatás az ESG pénzügyi elemzési és vállalatértékelési integrációjához;
- Global Reporting Initiative (globális jelentéstételi kezdeményezés);
- a felelősségteljes mezőgazdasági ellátási láncokra vonatkozó FAO–OECD-iránymutatás;
- az Egyesült Királyság Pénzügyi Beszámolási Tanácsának stratégiai jelentésére vonatkozó iránymutatás;
- a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet iránymutatása multinacionális vállalkozások számára;
- az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére irányadó elvek beszámolási kerete;
- a Nemzetközi Szabványügyi Szervezet ISO 26000 standardja;
- a nemzetközi integrált beszámolási keret;
- az ENSZ fenntartható értéktőzsdei kezdeményezésének iránymutatás-mintája a befektetők részére történő ESG-adatszolgáltatásról;
- a Természetitőke-egyezmény;

⁽¹⁾ A nyilvános konzultáció folyamatával kapcsolatban további információ a következő internetcímen található: http://ec.europa.eu/finance/company-reporting/non-financial-reporting/index_en.htm#related-documents.

- a termékek és szervezetek környezeti lábnyomáról szóló útmutatók;
- Sustainability Accounting Standards Board (fenntarthatósági beszámolási standardokkal foglalkozó testület);
- a fenntartható fejlesztéssel foglalkozó német tanács fenntarthatósági kódexe;
- a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet háromoldalú nyilatkozata a multinacionális vállalatokról és a szociális politikára vonatkozó elvekről;
- az Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ) Globális Megállapodása;
- az ENSZ fenntartható fejlesztési céljai (a 2015. szeptember 25-i határozattal elfogadott „Világunk átalakítása: a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrend”);
- a „Védelem, tisztelet, jogorvoslat” elnevezésű ENSZ-keretet végrehajtó, az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére irányadó ENSZ-elvek.

Fontos megjegyzés

A jelen dokumentum a 2014/95/EU irányelv 2. cikke alapján készült abból a célból, hogy az érintett vállalkozásoknak segítséget nyújtson a nem pénzügyi információk releváns, hasznos, következetes és összehasonlíthatóbb közzétételéhez. A jelen közlemény nem kötelező iránymutatást tartalmaz, amely alapján nem keletkezik új jogszabályi kötelezettség. Amennyiben a jelen közlemény értelmezi a 2014/95/EU irányelvet, a Bizottság álláspontja nem sértheti az irányelvre vonatkozóan az Európai Unió Bírósága által esetlegesen kiadott egyéb értelmezést. A jelen iránymutatást alkalmazó vállalkozások nemzetközi, uniós vagy nemzeti keretekre is támaszkodhatnak. A jelen dokumentum nem minősül technikai standardnak, így sem a nem pénzügyi kimutatást készítő szervezetek, sem az ilyen szervezet nevében eljáró vagy egyéb felek nem hivatkozhatnak arra, hogy nem pénzügyi kimutatásaik megfelelnek a jelen dokumentumnak.

2 AZ IRÁNYMUTATÁS CÉLJA

A jelen iránymutatás célja, hogy segítse a vállalkozásokat a jó minőségű, releváns, hasznos, következetes és összehasonlíthatóbb nem pénzügyi (környezetvédelmi, társadalmi és irányítási) információk olyan módon történő közzétételében, amely elősegíti az ellenállóképes és fenntartható növekedést és foglalkoztatást, továbbá biztosítja az átláthatóságot az érdekeltek számára. A Bizottság a nem kötelező iránymutatás alkalmazását az irányelvben előírt adatszolgáltatási kötelezettségek keretei között javasolja. Az iránymutatás célja, hogy segítse a vállalkozásokat a releváns, hasznos és tömör nem pénzügyi kimutatásoknak az irányelv előírásai szerinti összeállításában. Jelentős erőfeszítések történtek annak érdekében, hogy a közzététel ne jelentsen indokolatlan adminisztratív terhet, továbbá ne legyen sablonos, vagy pusztán formális feladat.

A jelen nem kötelező iránymutatás a nem pénzügyi és a sokszínűséggel kapcsolatos információknak bizonyos nagyvállalkozások és vállalatcsoportok általi közzétételéről szóló 2014/95/EU irányelv 2. cikkével összhangban a releváns, hasznos és összehasonlítható nem pénzügyi információkra helyezi a hangsúlyt.

Címzettjei azok a vállalkozások, amelyek az irányelv értelmében a vezetés beszámolójában nem pénzügyi információk közzétételére kötelezettek. A nem kötelező iránymutatás ugyanakkor helyes gyakorlatként szolgálhat valamennyi nem pénzügyi információt közzétevő vállalkozás, ezen belül az olyan egyéb vállalkozások számára is, amelyek nem tartoznak az irányelv hatálya alá.

Az Európai Bizottság az iránymutatást egy olyan elveken alapuló módszertan kidolgozása céljából készítette, amely valamennyi gazdasági ágazatban működő vállalkozás számára lényeges, és segíti azokat a releváns, hasznos és összehasonlítható nem pénzügyi információk közzétételében. Ennek során a Bizottság figyelembe vette a helyes gyakorlatokat, a vonatkozó fejleményeket és a kapcsolódó kezdeményezések eredményeit az Unión belül és nemzetközi szinten egyaránt.

A jelen iránymutatás keretei a vezetés beszámolójához igazodnak. Ugyanakkor lehetséges a nem pénzügyi kimutatás alternatív megjelenítése is az irányelv 1. cikke alapján.

A cél olyan kiegyensúlyozott és rugalmas útmutatás nyújtása a nem pénzügyi adatszolgáltatáshoz, amelynek segítségével a vállalkozások a lényeges információkat következetes és összefüggő módon tehetik közzé. A lehetséges mértékben az iránymutatásnak elő kell segítenie a vállalkozások és ágazatok közötti összehasonlíthatóságot.

Ez a megközelítés figyelembe veszi az érintett vállalkozások és ágazatok, valamint a vállalkozások által az adatszolgáltatásban megjelenítendő körülmények sokféleségét. Jelentős erőfeszítések történtek a sablonos megközelítés, valamint a túlzottan normatív jellegű módszertan elkerülésére.

Az iránymutatás figyelembe veszi az információk kapcsolatának, kölcsönhatásainak (összekapcsolhatóságának) jelentőségét mind a nem pénzügyi információk különböző szempontjai, mind pedig a pénzügyi és nem pénzügyi információk között.

3 FŐBB ELVEK

3.1 Lényeges információk közzététele

Az irányelv 1. cikke előírja, hogy az érintett vállalkozásoknak:

„[...] a vezetés beszámolójába bele kell foglalniuk a vállalkozás fejlődésének, teljesítményének, helyzetének és tevékenységei hatásának megértéséhez szükséges [...] információkat tartalmazó nem pénzügyi kimutatást [...]”

A lényegesség a pénzügyi információkat összeállítók, ellenőrzők és felhasználók körében általánosan használt fogalom. Ha egy vállalkozás behatóan ismeri az ilyen információk értékláncának főbb összetevőit, ez elősegíti számára a főbb kérdések meghatározását, valamint az információ lényegességi szempontjainak felismerését.

A 2013/34/EU (számviteli) irányelv 2. cikkének 16. pontja szerint „egy adott információ akkor tekintendő lényegesnek, ha észszerűen feltételezhető, hogy annak kihagyása vagy hibás közlése befolyásolja azokat a döntéseket, amelyeket a felhasználók a vállalkozás pénzügyi kimutatásai alapján hoznak. Egy-egy tétel lényeges voltát más hasonló tételekkel összefüggésben kell megítélni.”

Az irányelv a nem pénzügyi információk lényegességének értékelésében új elemet vezet be „a vállalkozás [...] tevékenységei hatásának megértéséhez szükséges mérték[ű]” ⁽¹⁾ információk említésével.

Az irányelv (8) preambulumbekzdése kimondja, hogy „[a]z ezen irányelv hatálya alá tartozó vállalkozásoknak megfelelő információkkal kell szolgálniuk azokkal a kérdésekkel kapcsolatban, amelyek kiemelkednek a tekintetben, hogy nagy valószínűséggel súlyos következményekkel járnak majd, azokkal a kérdésekkel együtt, amelyek esetében a súlyos következmények már fennállnak” ⁽²⁾. [...].

Egy vállalkozás tevékenységének hatása lényeges szempont a nem pénzügyi információk közzétételekor. E hatások előnyök vagy hátrányosak lehetnek. A lényeges információk közzétételeének mindkét esetre egyértelműen és elfogulatlanul ki kell terjednie. A nem pénzügyi kimutatással szemben elvárás, hogy valós képet adjon a vállalkozás azon adatairól, amelyekre az érdekelt feleknek szükségük van.

Az információk lényegességét azok összefüggésében kell értékelni. Egy adott összefüggésben lényeges információ más összefüggésben nem feltétlenül lesz az. A nem pénzügyi kimutatásban szerepeltetendő kérdések a vállalkozás körülményeitől függenek, a konkrét helyzetek és ágazati szempontok figyelembevételével. Az azonos ágazathoz tartozó vállalkozások valószínűleg hasonló környezetvédelmi, társadalmi és irányítási kihívásokkal szembesülnek, például a termékeik és szolgáltatásaik előállításához igénybe vett erőforrások, vagy az emberekre, a társadalomra és a környezetre gyakorolt hatásaik okán. Ennélfogva indokolt lehet a releváns nem pénzügyi közzétételek közvetlen összehasonlítása az azonos ágazathoz tartozó vállalkozások között.

A vállalkozások a lehetséges kérdések széles köréről számolhatnak be. Az egyes információk lényegességét az adott vállalkozás annak vizsgálata alapján értékeli, hogy azok mennyire fontosak a fejlődése, teljesítménye, helyzete és hatása szempontjából. A lényegességi vizsgálat során belső és külső tényezőket is figyelembe kell venni ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Az irányelv 1. cikkének (1) bekezdése.

⁽²⁾ Az irányelv (8) preambulumbekzdése kimondja továbbá, hogy „[a] következmények súlyosságát mértékük és komolyságuk alapján kell megítélni. A hátrányos hatások kockázata fakadhat a vállalkozás saját tevékenységeiből, vagy kapcsolódhat annak műveleteihez, és – indokolt esetben és az arányosságra is figyelemmel – termékeihez, szolgáltatásaihoz vagy üzleti kapcsolataihoz, többek között az ellátási és alvállalkozói láncaihoz.”

⁽³⁾ A vállalkozások például alkalmazhatják az EMAS-rendelet (az Európai Parlament és a Tanács 2009. november 25-i 1221/2009/EK rendelete, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32009R1221>) I. mellékletében hivatkozott előzetes vizsgálatot.

Példa, fő teljesítménymutatók

Egy bank úgy ítélheti meg, hogy székhelyének és fiókjainak vízfogyasztása nem olyan lényeges kérdés, amelyet a vezetés beszámolójában szerepeltetnie szükséges. Ezzel szemben lényeges információként értékelheti az általa finanszírozott projektek társadalmi és környezeti hatásait, valamint egy adott város, régió vagy ország reálgazdaságának támogatásában betöltött szerepét.

Az információk lényegességének értékelésekor számos tényező vehető figyelembe. Ezek a következők:

- *Üzleti modell, stratégia, legfőbb kockázatok:* Egy vállalkozás céljai, stratégiai, vezetési megközelítése és rendszerei, értékei, tárgyi eszközei és immateriális javai, értéklánca, valamint legfőbb kockázatai releváns szempontok.
- *Fő ágazati kérdések:* Az azonos ágazatban működő vagy közös ellátási láncba tartozó vállalkozások számára valószínűleg hasonló kérdések lényegesek. Egy vállalkozás számára valószínűleg lényegesek lesznek azok a kérdések is, amelyeket versenytársai, ügyfelei vagy beszállítói már azonosítottak ⁽¹⁾.
- *Az érdekelt felek érdekei és elvárásai:* A vállalkozásokkal szemben elvárás, hogy együttműködjenek az érdekelt felekkel, és törekedjenek azok érdekeinek, szempontjainak alapos megismerésére.
- *A tevékenységek hatása:* A vállalkozásokkal szemben elvárás, hogy vegyék figyelembe a hatások tényleges és potenciális súlyosságát és gyakoriságát. Ez kiterjed termékeik, szolgáltatásaik, valamint üzleti kapcsolataik (ezen belül az ellátási láncsal kapcsolatos vonatkozások) hatásaira.
- *Közpolitikai és szabályozási tényezők:* A közpolitika és a szabályozás hatással lehet egy adott vállalkozás sajátos körülményeire, és befolyásolhatja a lényegességet.

Példa, fő teljesítménymutatók

Egy vállalkozás az ellátási láncának beszerzési oldalán keresztül kifejtett hatásokat releváns és lényeges kérdésként ítélheti meg, és ennek megfelelően szerepeltetheti azokat a beszámolójában. A hatások lehetnek közvetettek vagy közvetlenek. Például egy ásványvízgyártó vállalkozás figyelembe veheti az általa felhasznált vízforrások védelme érdekében hozott konkrét intézkedéseket.

A vállalkozások bemutatathatják a lényegességi vizsgálat során felhasznált irányítási mechanizmusokat és eljárásokat ⁽²⁾.

Példa, fő teljesítménymutatók

A földhasználat és az ökoszisztéma változására (például az erdőirtásra) közvetlenül vagy ellátási láncán keresztül hatást gyakorló vállalkozás mérlegheti az alkalmazott átvilágítási eljárásokkal kapcsolatos megfelelő közzétételt.

A lényegességi vizsgálatokat rendszeres időközönként felül kell vizsgálni annak érdekében, hogy a beszámolóban szereplő kérdések továbbra is lényegesek maradjanak. A leggyakoribb felülvizsgálatokat a legdinamikusabb és leginnovatívabb vállalkozások és ágazatok esetében kell elvégezni, valamint azoknál a vállalkozásoknál, amelyek módosítják az üzleti modelljüket, vagy az átvilágításra is kiterjedő politikáikat. A felülvizsgálat stabilabb körülmények között kisebb gyakorisággal is végezhető.

Példa, fő teljesítménymutatók

A konfliktusok által érintett vagy nagy kockázatot jelentő térségekből származó ásványok ellátási láncában részt vevő vállalkozás mérlegheti az annak érdekében alkalmazott átvilágítási eljárásokkal kapcsolatos megfelelő közzétételt, hogy tisztetben tartsa az emberi jogokat, és ne járuljon hozzá a konfliktushoz.

⁽¹⁾ Például az EMAS ágazati referenciadokumentumai meghatároznak környezetvédelmi szempontokhoz kapcsolódó helyes gyakorlatokat és mutatókat.

⁽²⁾ Például a minőségirányítási rendszert vagy környezetirányítási rendszert (ISO 14001, EMAS) alkalmazó, vagy környezeti életciklus-értékelést végző vállalkozások felhasználhatják azokat a lényegességi vizsgálatok alátámasztására, valamint a jelentős szempontokkal kapcsolatos információk közzétételéhez.

3.2 Tárgyilagosság, elfogulatlanság, érthetőség

A nem pénzügyi kimutatásnak a kedvező és kedvezőtlen szempontokat egyaránt tárgyilagosan kell figyelembe vennie, az információkat pedig elfogulatlanul kell értékelnie és bemutatnia.

A nem pénzügyi kimutatásnak valamennyi rendelkezésre álló és megbízható adatforrást figyelembe kell vennie, és tekintettel kell lennie az érdekelt felek információigényére. Az információk felhasználói nem vezethetők félre lényegi valótlan-ságok közlésével, lényeges információk kihagyásával, vagy lényegtelen információk közzétételével.

A nem pénzügyi kimutatásban egyértelműen külön kell választani a tényeket a véleménytől és az értelmezéstől.

Az információk tárgyilagossága és pontossága például a következő eszközökkel javítható:

- megfelelő vállalatirányítási mechanizmusok (például bizonyos független igazgatósági tagok vagy egy igazgatótanácsi bizottság felruházása a fenntarthatósági és/vagy átláthatósági kérdésekkel kapcsolatos felelősségi körrel);
- stabil és megbízható bizonyítékok, illetve belső kontroll- és beszámolási rendszerek;
- tényleges együttműködés az érdekeltekkel; valamint
- független külső bizonyosságnyújtás.

Az információk emellett érthetőbbé tehetők az egyszerű megfogalmazással és az egységes szóhasználat, a sablonosság kerülésével, valamint a szak kifejezések szükség szerinti meghatározásával.

A lényeges információkat a jobb érthetőség kedvéért megfelelő összefüggésbe kell helyezni. Egy vállalkozás teljesítménye bemutatható például stratégiái és átfogóbb céljai mentén. A vállalkozásokkal szemben elvárás, hogy fejtsék ki a nem pénzügyi kérdések kapcsolódását hosszú távú stratégiáikhoz, legfőbb kockázataikhoz, valamint politikáikhoz.

A vállalkozásnak ismertetnie kell a közzétett információk terjedelmét és határait, különösen akkor, ha bizonyos információk csak tevékenységének egy vagy több konkrét szegmensére vonatkoznak, vagy egyes szegmenseire nem vonatkoznak.

Az érthetőséget javíthatja a közzétett információk főbb belső jellemzőinek – például mérési módszereinek, alapul szolgáló feltételezéseinek, forrásainak – bemutatása.

A nem pénzügyi kimutatások szerepe nem merül ki a fő teljesítménymutatók egyszerű felsorolásában. Egy vállalkozás fejlődésének, teljesítményének, helyzetének és hatásának megértéséhez minőségi és mennyiségi információk közzététele egyaránt szükséges. Mennyiségi információkkal eredményesen jellemezhetők egyes nem pénzügyi kérdések (fő teljesítménymutatók, céltértek stb.), míg a minőségi információk összefüggésbe helyezik a nem pénzügyi kimutatást, növelve annak hasznosságát és érthetőségét. A szöveges ismertető, a mennyiségi információk, valamint a szemléltető segédeszközök⁽¹⁾ alkalmazása hatékonyabbá és átláthatóbbá teszi a kommunikációt.

Ha egy vállalkozás az információkat saját nemzeti nyelve mellett egy elterjedt üzleti nyelven is közzéteszi, az bizonyára javítja a vállalkozás átláthatóságát, és könnyebben elérhetővé teszi az információkat a befektetők és egyéb érdekeltek számára.

Példa, fő teljesítménymutatók

A meghatározott fő teljesítménymutatókat közzétevő vállalkozás javíthatja átláthatóságát azzal, hogy tájékoztatást ad a mutatók céljáról és a vállalkozás stratégiájához való kapcsolódásáról; meghatározásáról és számítási módszertanáról; információforrásairól, feltételezéseiről és korlátairól; az érintett tevékenységek terjedelméről; a referenciaértékekről; a céltértekről; a tendenciákról, valamint az esetleges módszertani változásokról; továbbá minőségi szempontból bemutatja a múltbeli és a várható teljesítményt.

3.3 Átfogó, de tömör közlés

Az irányelv 1. cikke előírja, hogy az érintett vállalkozásoknak:

„[...] a vezetés beszámolójába bele kell foglalniuk a vállalkozás fejlődésének, teljesítményének, helyzetének és tevékenységei hatásának megértéséhez szükséges mértékben legalább a [...] környezetvédelmi, szociális és foglalkoztatási kérdésekre, az emberi jogok tiszteletben tartására, a korrupció elleni küzdelemre és a megvesztegetés kérdéseire vonatkozó információkat tartalmazó nem pénzügyi kimutatást [...]”

⁽¹⁾ Grafikonok, diagramok, ábrák stb.

Az irányelvben nevesített egyes kérdéskörökre vonatkozó lényeges információk közlése minimális követelmény. Ezek a következők:

- környezetvédelmi, szociális és foglalkoztatási kérdések;
- az emberi jogok tiszteletben tartása;
- a korrupció elleni küzdelmet és a megvesztegetést érintő kérdések.

A vállalkozásoknak emellett valamennyi egyéb lényeges információt közzé kell tenniük.

A lényeges közzétételekkel szemben elvárás, hogy átfogó képet adjanak a vállalkozás tárgyevi helyzetéről. Ez a közzétett információk terjedelmére vonatkozik. A valamely konkrét kérdéssel kapcsolatban közölt információk mélysége viszont a kérdés lényegességétől függ. Egy vállalkozásnak törekednie kell az információk olyan terjedelmű és mélységű közzétételére, amely segíti az érdekelteket abban, hogy megértsék fejlődését, teljesítményét, helyzetét, valamint tevékenységei hatását.

A nem pénzügyi kimutatásnak ezenkívül tömörnek kell lennie, és kerülnie kell a lényegtelen információk bemutatását. A lényegtelen információk közzététele a lényeges információk elfedésével ronthatja a nem pénzügyi kimutatás érthetőségét. Kerülni kell a lényegtelen, általános, sablonos információk közlését.

A nem pénzügyi kimutatás a tömörség kedvéért és az ismétlések elkerülésére tartalmazhat belső kereszthivatkozásokat, jelzéseket, továbbá egyéb információkra történő hivatkozásokat⁽¹⁾.

Példa

Egy vállalkozás összefoglalhatja az információkat, összpontosíthat a lényeges információkra, elhagyhatja az általános információkat, korlátozhatja a részletezettséget, elhagyhatja a már nem lényeges elemeket, továbbá alkalmazhat kereszthivatkozásokat és jelzéseket.

3.4 Stratégiai és előretékinő jelleg

A kimutatással szemben elvárás, hogy betekintést adjon a vállalkozás üzleti modelljébe és stratégiájába, valamint ezek végrehajtásába, továbbá ismertesse a közölt információk rövid, közép- és hosszú távú vonatkozásait.

A vállalkozásokkal szemben elvárás, hogy stratégiájukra és célkitűzéseikre is kiterjedő releváns információkat tegyenek közzé az üzleti modelljükéről. A közzétételeknek betekintést kell adniuk a releváns nem pénzügyi kérdésekkel kapcsolatos stratégiai megközelítésekbe: abba, hogy a vállalkozás mit, hogyan és miért tesz.

Ez nem zárja ki a kereskedelmileg érzékeny információk megfelelő figyelembevételét. A releváns információk nagyobb általánosságban is közölhetők úgy, hogy ettől függetlenül hasznos tájékoztatást adjanak a befektetőknek és egyéb érdekelteknek.

A célértékek, referenciaértékek és kötelezettségvállalások közzétételével a vállalkozás segítheti a befektetőket és egyéb érdekelteket abban, hogy összefüggésbe helyezzék a teljesítményét. Ez hasznos lehet a későbbi kilátások értékelésében. Növeli az átláthatóságot az érdekeltek számára, ha a kötelezettségvállalások és a célértékek teljesítése terén tett előmenetel külső nyomon követés tárgyát képezi. A cél- és referenciaértékek minőségi és mennyiségi szempontból is bemutathatók. Adott esetben a vállalkozások tudományosan megalapozott forgatókönyvek mentén is közzétehetnek releváns információkat.

Példa, fő teljesítménymutatók

Egy vállalkozás közzéteheti a fenntartható üzleti stratégiára vonatkozó megközelítését, valamint azt, hogy környezeti, társadalmi és irányítási teljesítménye hogyan járulhat hozzá üzleti céljainak eléréséhez. Ezenkívül közzéteheti a közölt fő teljesítménymutatók célértékeit, továbbá bemutathatja az előretékinő információk és a későbbi kilátások mögött meghúzódó bizonytalanságokat és tényezőket.

Az előretékinő információk révén azok felhasználói számára egyszerűbbé válik annak távlati értékelése, hogy a vállalkozás fejlődése, helyzete, teljesítménye és hatása mennyire ellenálló és fenntartható. Segítségükkel emellett a felhasználók mérhetik a vállalkozás előrehaladását hosszú távú célkitűzéseinek megvalósítása felé.

⁽¹⁾ A kereszthivatkozásokat, jelzéseket intelligensen és felhasználóbarát módon kell alkalmazni, például a jelentésben legfeljebb egy katintható külső hivatkozás elhelyezésével.

Példa

Egy vállalkozás releváns információkat tehet közzé arról, hogy a tudományosan megalapozott éghajlatváltozási forgatókönyvek várhatóan milyen hatást gyakorolnak stratégiáira és tevékenységeire. Közzéteheti továbbá a munkahelyi balesetek vagy megbetegedések számának csökkentésére vonatkozó célértékeket is.

3.5 Középpontban az érdekelt

A vállalkozásokkal szemben elvárás, hogy valamennyi érdekelt fél információigényét figyelembe vegyék. Az egyedi, atipikus, vagy észszerűtlen információigényt támaztó érdekelt igényei vagy preferenciái helyett az érdekelt együttes csoportjának információigényére kell összpontosítaniuk.

Adott esetben ilyen csoportot alkothatnak többek között a befektetők, a munkavállalók, a fogyasztók, a beszállítók, az ügyfelek, a helyi közösségek, az állami hatóságok, a veszélyeztetett csoportok, a szociális partnerek, valamint a civil társadalom képviselői.

A vállalkozásoknak releváns és hasznos információkat kell közölniük az érdekelttel való együttműködésükről, továbbá arról, hogy azok információigényét milyen módon veszik figyelembe. E tekintetben hasznos útmutatást ad például az ISO 26000 szabvány, valamint az OECD multinacionális vállalkozásoknak szóló iránymutatása.

Példa, fő teljesítménymutatók

Egy vállalkozás lényeges információkat tehet közzé az érdekelttel való együttműködéséről, továbbá kifejtheti azt, hogy az mennyiben befolyásolja döntéseit, teljesítményét és tevékenységeinek hatását.

3.6 Összhang és koherencia

A nem pénzügyi kimutatásnak összhangban kell állnia a vezetés beszámolójának egyéb elemeivel.

A nem pénzügyi kimutatásban szerepeltetett információk, valamint a vezetés beszámolójában közzétett egyéb információk egyértelmű összekapcsolásával az információk hasznosabbá, relevánsabbá és szorosabban összefüggővé válnak. A vezetés beszámolóját egységes, kiegyensúlyozott és összefüggő információhalmazként kell értelmezni.

A tartalmak összekapcsoltságából adódóan az alapvető összefüggések bemutatása megkönnyíti a befektetők és egyéb érdekelt számára a lényeges információk és kapcsolatok megértését.

A nem pénzügyi jelentés tartalmának időben következetesnek kell lennie. Ezáltal az információk felhasználói értelmezhetik és összevethetik a vállalkozás fejlődésének, helyzetének, teljesítményének és hatásának korábbi és jelenlegi változásait, és azokat megbízhatóan összekapcsolhatják az előretekintő információkkal.

A fő teljesítménymutatók következetes megválasztása és módszertana elengedhetetlen a nem pénzügyi kimutatás érthetőségének és megbízhatóságának biztosításához. Ezzel együtt frissítésekre lehet szükség, mivel a teljesítménymutatók elavulhatnak, vagy olyan újabb, jobb módszertanok jelenhetnek meg, amelyek javítják az információ minőségét. A vállalkozásokkal szemben elvárás, hogy ismertessék az adatszolgáltatási politikájukat vagy módszertanukat érintő változásokat, valamint a változások okait és hatásait (például a korábbi információk olyan újraközlésével, amely egyértelműen jelzi az adatszolgáltatási politika vagy módszertan változásának hatását).

Példa

Egy vállalkozás összefüggéseket, kapcsolatokat határozhat meg üzleti modellje, valamint a korrupciót és a megvesztegetést érintő kérdések között.

4 TARTALOM

A vállalkozásokkal szemben elvárás, hogy a közzétételeikben szerepeltetendő konkrét tematikus szempontokat és lényeges információkat tárgyilagosan, elfogulatlanul és átfogó módon, többek között az érdekelt felekkel együttműködve határozzák meg.

A nem pénzügyi kimutatásokban szereplő információk összekapcsolódnak. Például az eredmények nem csupán azt tükrözik, amit egy vállalkozás az üzleti modelljén, a politikáin és a stratégiáin keresztül tesz, hanem a vállalkozás sajátos körülményeit és kockázatait, valamint azt is, hogy e kockázatokat mennyire kezeli eredményesen. Az alapvető kapcsolatok és összefüggések bemutatása javítja a jelentés minőségét.

A nem pénzügyi kimutatás elkészítésekor a vállalkozásoknak szem előtt kell tartaniuk a személyes adatok védelmére vonatkozó szabályokat ⁽¹⁾.

4.1 Az üzleti modell

Az irányelv 1. cikke rögzíti, hogy a nem pénzügyi kimutatásban foglalt információk között szerepel:

a) „a vállalkozás üzleti modelljének rövid leírása;”

Egy vállalkozás üzleti modellje annak módját mutatja be, ahogyan termékein és szolgáltatásain keresztül a vállalkozás hosszabb távon létrehozza és megőrzi az értéket. Az üzleti modell teljes egészében összefüggésbe helyezi a vezetés beszámolóját. Annak ismertetésével, hogy üzleti tevékenységei keretében a bemeneteket hogyan alakítja kimenetekké, áttekintést ad a vállalkozás működéséről és felépítésének logikájáról. Egyszerűbben fogalmazva: arról, hogy a vállalkozás mit, hogyan és miért tesz.

Üzleti modelljük bemutatásakor a vállalkozások mérlegelhetik az alábbiakra vonatkozó megfelelő közzétételek szerepeltetését:

- üzleti környezetük;
- szervezetük és felépítésük;
- a működésük szerinti piacok;
- célkitűzéseik és stratégiáik; valamint
- azon tendenciák és tényezők, amelyek hatással lehetnek későbbi fejlődésükre.

A vállalkozások mérlegelhetik annak lehetőségét, hogy üzleti modelljüket, fő tendenciáikat stb. teljesítménymutatókkal jellemezzék.

A vállalkozásokkal szemben elvárás, hogy üzleti modelljüket világosan, érthetően és konkrét módon mutassák be. Az üzleti modell tárgyilagos műfaj. A vállalkozásoknak kerülniük kell az olyan lényegtelen reklámjellegű, illetve törekvéseket bemutató közzétételt, amelyek elterelik a figyelmet a lényeges információkról.

A vállalkozásokkal szemben elvárás, hogy emeljék ki és magyarázzák meg az üzleti modelljükben a tárgyév során bekövetkezett lényeges változásokat.

Példa

Egy vállalkozás mérlegelheti olyan konkrét információk közzétételét, amelyek ismertetik:

- az általa előállított főbb termékeket és azt, hogy azok hogyan elégítik ki a fogyasztók/vásárlók igényeit;
- a termékek előállítási módját és azt, hogy a termelési megközelítés miért versenyképes és fenntartható;
- a működése szerinti piac jellemzőit és lehetséges alakulását.

4.2 Politikák és átvilágítás

Az irányelv 1. cikke rögzíti, hogy a nem pénzügyi kimutatásban foglalt információk között szerepel:

b) „a vállalkozás által az e kérdésekkel kapcsolatban követett politikák leírása, utalva az alkalmazott átvilágítási eljárásokra;”

A vállalkozásoknak olyan lényeges információkat kell közzétenniük, amelyek valós képet nyújtanak a politikáikról. Mérlegelniük kell az alapvető nem pénzügyi szempontokkal kapcsolatos megközelítésekre, a fő célkitűzésekre, az ezek megvalósítására irányuló tervekre, valamint ez utóbbiak végrehajtására vonatkozó információk közzétételét. A közzététel során figyelembe kell venni a vállalkozás sajátos körülményeit. A közzétételekben a vállalkozás bemutathatja vezetésének és igazgatóságának felelősségi köreit és döntéseit, valamint az erőforrások elosztásának kapcsolódását a célkitűzésekhez, kockázatkezeléshez és az elérni kívánt eredményekhez. A vállalkozás kifejtheti például az irányítás releváns szempontjait, ⁽²⁾ ideértve az igazgatótanács által gyakorolt felügyeletet is.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

⁽²⁾ Ilyen lehet az éghajlati vagy foglalkoztatási szempont.

Példa

Egy vállalkozás mérlegelheti arra vonatkozó információk közzétételét, hogy szervezeti és irányítási struktúráján belül ki felelős a konkrét – pl. éghajlati kérdésekre vonatkozó – politikák kidolgozásáért, végrehajtásáért és figyelemmel kíséréseért⁽¹⁾. Bemutathatja továbbá az igazgatóság, illetve felügyelőbizottság szerep- és felelősségi körét a környezetvédelmi, szociális, valamint emberi jogi politikákkal kapcsolatban.

Átvilágítási eljárások a politikákhoz, a kockázatkezeléshez és az eredményekhez kapcsolódnak. Az átvilágítási eljárások végrehajtásával egy vállalkozás valamely konkrét célkitűzése elérését (pl. CO₂-kibocsátása egy bizonyos szint alá szorítását, vagy az emberkereskedelemtől mentes ellátási láncokat) kívánja biztosítani. Segítségükkel azonosíthatja, kiküszöbölheti és mérsékelheti a meglévő, illetve a potenciális kedvezőtlen hatásokat.

A vállalkozásoknak lényeges információkat kell közzétenniük a végrehajtott átvilágítási eljárásokról, ideértve – indokolt esetben és az arányosságra is figyelemmel – a beszállítókra és az alvállalkozói láncokra vonatkozó információkat is. Mérlegelhetik emellett az eljárások kidolgozására irányuló döntésekkel, valamint tervezett működésükkel kapcsolatos megfelelő információk közzétételét is, különös tekintettel a kedvezőtlen hatások kiküszöbölése és mérséklése tekintetében. A vállalkozások mérlegelhetik továbbá a célok kitűzésével és az előrehaladás mérésével kapcsolatos releváns információk közzétételét is.

E téren hasznos útmutatást nyújtanak például az OECD különféle ágazati útmutatói, az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére irányadó ENSZ-elvek, a multinacionális vállalatokról és a szociális politikára vonatkozó elvekről szóló háromoldalú nyilatkozat, valamint az ISO 26000 szabvány.

Példa, fő teljesítménymutatók

Egy vállalkozás mérlegelheti az olyan politikáira vonatkozó közzétételt, amelyek célja termékeinek, műveleteinek és ellátási láncának mentesítése a veszélyes vegyi anyagok, a különös aggodalomra okot adó anyagok, valamint a biocid hatóanyagok alkalmazásától. Közzéteheti ezenkívül a kutatásra, fejlesztésre, valamint a biztonságos alternatívák alkalmazására vonatkozó politikáit is. A vállalkozások kifejezhetik az általuk felhasznált vegyi anyagok minőségi, biztonsági és környezeti hatásának értékelésére, valamint a kémiai biztonságra vonatkozó jogszabályi előírások (pl. REACH, CLP) betartása céljából alkalmazott módszereket.

Példa

Egy vállalkozás releváns információkat tehet közzé azokról a módszerekről, amelyekkel az éghajlattal kapcsolatos kockázatokat⁽¹⁾ és/vagy a természeti tőkét azonosítja, értékeli és kezeli.

A vállalkozásokkal szemben elvárás, hogy emeljék ki és magyarázzák meg a főbb politikáikban és az átvilágítási eljárásaikban a tárgyév során bekövetkezett lényeges változásokat.

Példa, fő teljesítménymutatók

Egy vállalkozás mérlegelheti az alábbi egészségi és biztonsági információk közzétételét:

- munkahelyi politikák;
- a beszállítókkal és alvállalkozókkal közösen megállapított szerződéses kötelezettségek;
- a kockázatkezelésre, tájékoztatásra, képzésre, figyelemmel kísérésre, ellenőrzésre, valamint a helyi hatóságokkal és a szociális partnerekkel való együttműködésre fordított erőforrások.

Előfordulhat, hogy egy vállalkozás nem dolgozott ki politikákat olyan kérdésekre vonatkozóan, amelyeket egyébként lényegesnek tart. Ilyenkor a vállalkozásnak egyértelmű és indokolással ellátott magyarázatot kell adnia arra, hogy az adott politikákat miért nem dolgozta ki. Ettől függetlenül az egyéb adatszolgáltatási előírások továbbra is érvényesek (üzleti modell, legfőbb kockázatok stb.).

⁽¹⁾ További útmutatás az FSB keretében szervezett, ágazati vezetésű, az éghajlattal kapcsolatos pénzügyi tájékoztatással foglalkozó munkacsoport következtetéseiben található.

Az irányelv 1. cikke előírja, hogy „[ha] az említettekre vonatkozóan a vállalkozás nem rendelkezik egy vagy több kérdéssel kapcsolatos politikával, a nem pénzügyi kimutatásnak egyértelmű és indokolással ellátott magyarázatot kell adnia annak hiányára.”

4.3 Eredmény

Az irányelv 1. cikke rögzíti, hogy a nem pénzügyi kimutatásban foglalt információk között szerepelnek:

c) „*e politikák eredményei;*”

A vállalkozásoknak hasznos, tárgyilagos és elfogulatlan képet kell nyújtaniuk politikáik eredményéről.

A vállalkozásoknak olyan nem pénzügyi információkat kell közzétenniük, amelyek segítségével a befektetők és egyéb érdekeltek megismerhetik és figyelemmel kísérhetik a vállalkozás teljesítményét.

A politikák eredményével kapcsolatos releváns közzétételek hasznos információkat nyújthatnak a vállalkozás erősségeiről és sebezhetőségeiről. A nem pénzügyi kimutatásnak átfogóan, ugyanakkor tömören kell ismertetnie a vállalkozás műveleteinek és tevékenységeinek eredményét.

A vállalkozások mérlegelhetik a pénzügyi és nem pénzügyi eredmények kapcsolatának, valamint e kapcsolat távlati kezelésének bemutatását.

Az eredmények elemzése során fel kell használni a releváns nem pénzügyi teljesítménymutatókat is. A vállalkozásokkal szemben elvárás, hogy közétegyék azokat a teljesítménymutatókat, amelyeket a leghasznosabbnak ítélnék az előrehaladás értékelésében, valamint a vállalkozások és ágazatok közötti összehasonlíthatóság elősegítésében. Adott esetben a vállalkozások mérlegelhetik továbbá azt is, hogy az ilyen információkat a cél- és referenciaértékekre vonatkozóan is bemutatják és kifejtik.

Példa, fő teljesítménymutatók

Egy vállalkozás mérlegelheti olyan konkrét információk közzétételét, amelyek bemutatják:

- a tényleges CO₂-kibocsátást és CO₂-intenzitást;
- a veszélyes vegyi anyagok vagy biocid hatóanyagok alkalmazását;
- a természeti tőkét érintő hatásokat és függési viszonyokat;
- a teljesítmény időbeli alakulását a célértékekhez képest;
- a végrehajtott politikák mérséklő hatását;
- a CO₂-kibocsátás mérséklésére irányuló terveket.

4.4 A legfőbb kockázatok és azok kezelése

Az irányelv 1. cikke rögzíti, hogy a nem pénzügyi kimutatásban foglalt információk között szerepelnek:

d) „*a vállalkozás műveleteivel, többek között – indokolt esetben és az arányosságra is figyelemmel – üzleti kapcsolataival, termékeivel vagy szolgáltatásaival összefüggésben az e kérdésekkel kapcsolatos legfőbb kockázatok, amelyek valószínűleg hátrányos hatásokkal járhatnak e területeken, és e kockázatok vállalkozás általi kezelésének módja;*”

A vállalkozásoknak információkat kell közzétenniük a legfőbb kockázataikról, valamint azok kezeléséről és mérsékléséről. E kockázatok kapcsolódhatnak a vállalkozások műveleteihez, termékeihez vagy szolgáltatásaihoz, ellátási láncához és üzleti kapcsolataihoz, valamint tevékenységük egyéb szempontjaihoz. Ennek keretében megfelelő képet kell adni a rövid, közép- és hosszú távon jelentkező legfőbb kockázatokról. A vállalkozásokkal szemben elvárás annak bemutatása, hogy legfőbb kockázataik hogyan érinthetik üzleti modelljüket, műveleteiket, pénzügyi teljesítményüket, valamint tevékenységeik hatását.

Az egyes vállalkozásoknak lényeges információkat kell közzétenniük a legfőbb kockázatokról attól függetlenül, hogy a kockázatok a saját döntéseikből és intézkedéseikből, illetve külső tényezőkből erednek-e, továbbá be kell mutatniuk azokat az eljárásokat, amelyek mentén azonosítják és értékelik e kockázatokot.

A közzétételnek – indokolt esetben és az arányosságra is figyelemmel – az ellátási és alvállalkozói láncokra vonatkozó lényeges információkat is tartalmaznia kell. Tartalmaznia kell továbbá lényeges információkat azokról a módszerekről, amelyekkel a vállalkozás a legfőbb kockázatokat kezeli és mérsékli.

A vállalkozásokkal szemben elvárás, hogy emeljék ki és magyarázzák meg a legfőbb kockázataikban és azok kezelésében a tárgyév során bekövetkezett lényeges változásokat.

Példa, fő teljesítménymutatók

Egy vállalkozás mérlegelheti olyan konkrét információk közzétételét, amelyek bemutatják:

- azokat a hibásan működő termékeket, amelyek hatással lehetnek a fogyasztók biztonságára;
- a probléma kezelésére bevezetett politikákat;
- a termékek által már érintett fogyasztók igényeinek kezelését célzó kármentesítési intézkedéseket.

Példa, fő teljesítménymutatók

Egy vállalkozás mérlegelheti lényeges információk közzétételét a műveleteit és stratégiáját érintő, éghajlattal kapcsolatos hatásokról, amelyek során figyelembe kell vennie sajátos körülményeit, továbbá megfelelő valószínűségi vizsgálatokat és forgatókönyv-elemzéseket kell végeznie ⁽¹⁾.

Példa, fő teljesítménymutatók

Egy vállalkozás mérlegelheti lényeges információk közzétételét az ellátási és alvállalkozói láncokban az emberi jogok, valamint a munka- és környezetvédelem megsértésének kockázatairól, továbbá azokról a módszerekről, amelyekkel a vállalkozás kezeli és mérsékli az esetleges negatív hatásokat.

4.5 Lényeges teljesítménymutatók

Az irányelv 1. cikke rögzíti, hogy a nem pénzügyi kimutatásban foglalt információk között szerepelnek:

- e) „azon kulcsfontosságú, nem pénzügyi jellegű teljesítménymutatók, amelyek lényegesek az adott üzleti tevékenység szempontjából;”

A nem pénzügyi kimutatásnak szöveges, valamint a fő teljesítménymutatóként ismert mutatószámokon alapuló lényeges tájékoztatást kell tartalmaznia.

A vállalkozásokkal szemben elvárás a sajátos körülményeikre tekintettel hasznosnak minősülő fő teljesítménymutatókkal kapcsolatos adatszolgáltatás. A fő teljesítménymutatóknak összhangban kell állniuk a vállalkozásnál, valamint annak belső irányítási és kockázatértékelési folyamatai során ténylegesen alkalmazott mérőszámokkal. Ez javítja a közzététel relevanciáját és hasznosságát, továbbá növeli az átláthatóságot. A jó minőségű, széles körben elismert fő teljesítménymutatók (például az adott ágazatban vagy tematikus kérdésekre vonatkozóan széles körben alkalmazott mérőszámok) közzététele emellett – különösen az azonos ágazathoz vagy értéklánchoz tartozó vállalkozások esetében – javíthatja az összehasonlíthatóságot is.

Egy vállalkozásnak közzé kell tennie azokat a fő teljesítménymutatókat, amelyek szükségesek fejlődésének, teljesítményének, helyzetének, valamint tevékenységei hatásának megértéséhez. Egyes fő teljesítménymutatók a vállalkozások és gazdasági körülmények széles köre tekintetében hasznosak lehetnek. Mások inkább egy adott ágazatot érintő kérdésekhez és körülményekhez kapcsolódhatnak. A vállalkozásoknak érdemes mind az általános, mind az ágazati szempontból lényeges fő teljesítménymutatókat közzétenniük. Sajátos körülményeik, valamint a befektetők és egyéb érdekelt információigényének figyelembevételével a vállalkozásoknak valós és elfogulatlan képet kell adniuk általános, ágazati és vállalkozás-specifikus fő teljesítménymutatók alapján.

Az információkat felhasználók jellemzően nagyra értékelik a mennyiségi információkat, mivel azok segítségével mérhetik az előrehaladást, ellenőrizhetik a különböző időpontokban közölt adatok egységességét, továbbá összehasonlításokat végezhetnek. A fő teljesítménymutatókat magyarázó szöveges ismertetők javítják a nem pénzügyi kimutatások érthetőségét.

⁽¹⁾ További útmutatás az FSB keretében szervezett, ágazati vezetésű, az éghajlattal kapcsolatos pénzügyi tájékoztatással foglalkozó munkacsoport következtetéseiben található.

A fő teljesítménymutatók emellett hatékony eszköznek tekinthetők a minőségi és mennyiségi információk összekapcsolásában, valamint az összefüggések kialakításában. Segítségükkel a vállalkozások tömören és hatékonyan adhatnak elfogulatlan és átfogó képet a tevékenységükről.

A fő teljesítménymutatókat az egymást követő beszámolási időszakokban következetesen kell alkalmazni annak érdekében, hogy az előrehaladásról és a tendenciákról megbízható információk álljanak rendelkezésre. A közzétett fő teljesítménymutatók természetesen idővel módosulhatnak üzleti vagy technikai okokból. Ilyen esetekben a vállalkozásoknak indokolniuk kell a fő teljesítménymutatók változásait. Indokolt esetben mérlegelhetik a korábbi információk újbóli megállapítását, a változások hatásainak egyértelmű és hatékony ismertetésével.

A vállalkozások bemutatathatják az adatgyűjtést, a módszertant, valamint az alkalmazott kereteket. Ezenkívül elemzést közölhetnek a közzétett fő teljesítménymutatókról, amelynek keretében indokolhatják a fő teljesítménymutatók tárgyévben tapasztalt növekedését vagy csökkenését, valamint előre jelezhetik azok várható későbbi alakulását.

A vállalkozások a fő teljesítménymutatókat a célértékekkel és a korábbi teljesítménnyel összefüggésben, valamint adott esetben más vállalkozásokkal összehasonlítva is bemutatathatják.

Példa, fő teljesítménymutatók

Egy vállalkozás mérlegelheti megfelelő információk közzétételét a környezetvédelemmel és éghajlattal kapcsolatos releváns kérdések értékelése és kezelése során alkalmazott mérőszámokról és célértékekről⁽¹⁾.

4.6 Tematikus szempontok

Az irányelv 1. cikke előírja, hogy az érintett vállalkozásoknak „[...] a vezetés beszámolójába bele kell foglalniuk a vállalkozás fejlődésének, teljesítményének, helyzetének és tevékenységei hatásának megértéséhez szükséges mértékben legalább a [...] környezetvédelmi, szociális és foglalkoztatási kérdésekre, az emberi jogok tiszteletben tartására, a korrupció elleni küzdelemre és a megvesztegetés kérdéseire vonatkozó információkat tartalmazó nem pénzügyi kimutatást [...]”.

A lényeges közzétételeknek elfogulatlan és átfogó képet kell adniuk a vállalkozás fejlődéséről, teljesítményéről, helyzetéről, valamint tevékenységei hatásáról.

Bizonyos körülmények között a vállalkozások úgy ítélik meg, hogy az érdekeiket súlyosan sértené a küszöbön álló fejleményekkel vagy a tárgyalás alatt álló kérdésekkel kapcsolatos részletes információk közzététele. Az érdekeiket súlyosan nem sértő, összefoglaló információk közzététele azonban jelentős mértékben elősegítheti az általános átláthatósági célkitűzés teljesülését.

Az irányelv 1. cikke kimondja, hogy „[a] tagállamok engedélyezhetik a küszöbön álló fejleményekre vagy tárgyalás alatt álló kérdésekre vonatkozó információk kihagyását azon kivételes esetekben, amikor [...] az ilyen információ közzététele súlyosan sértené a csoport üzleti helyzetét [...]”.

A tematikus szempontok gyakran kapcsolódnak egymáshoz. Például egy vállalkozás műveleteit, termékeit vagy ellátási láncát érintő környezetvédelmi kérdés hatással lehet a fogyasztók, munkavállalók vagy beszállítók biztonságára és/vagy egészségére, valamint a márka megítélésére is. A vállalkozásokkal szemben elvárás, hogy egy adott kérdésről világos, valós és átfogó képet adjanak, amely a kérdés valamennyi lényeges szempontjára kiterjed.

Az alábbi nem teljes körű felsorolás olyan tematikus szempontokat tartalmaz, amelyeket a vállalkozásoknak mérlegelniük kell a nem pénzügyi információk közzétételekor:

a) Környezetvédelmi kérdések

Egy vállalkozással szemben elvárás, hogy releváns információkat tegyen közé műveletei tényleges és potenciális környezeti hatásairól, valamint arról, hogy a jelenlegi és várható környezetvédelmi kérdések hogyan érinthetik a vállalkozás fejlődését, teljesítményét vagy helyzetét.

Ez a következőket foglalhatja magában:

- lényeges közzétételek a környezetszennyezés megelőzéséről és csökkentéséről;
- az energiafelhasználás környezeti hatása;

⁽¹⁾ További útmutatás az FSB keretében szervezett, ágazati vezetésű, az éghajlattal kapcsolatos pénzügyi tájékoztatással foglalkozó munkacsoport következtetéseiben található.

- közvetlen és közvetett légköri kibocsátások ⁽¹⁾;
- a természeti erőforrások (pl. víz, föld) hasznosítása és védelme, valamint a biológiai sokféleség ehhez kapcsolódó védelme;
- hulladékgazdálkodás;
- a termékek, illetve szolgáltatások szállításából, felhasználásából és ártalmatlanításából eredő környezeti hatások; valamint
- a zöld termékek és szolgáltatások fejlesztése.

Példa, fő teljesítménymutatók

Egy vállalkozás a lényeges információkat külön jogszabályban meghatározott módszertanok alapján is közzéteheti. A 2013/179/EU bizottsági ajánlás mellékletei például a termékek környezeti lábnyomának és a szervezetek környezeti lábnyomának megállapítására alkalmas módszertant tartalmazza. Ezek olyan életciklus-értékelési módszerek, amelyek segítségével a vállalkozások az egyes termékekre, vagy egy teljes szervezetre vonatkozóan meghatározhatják i. a legrelevánsabb hatásokat; valamint ii. az ellátási lánc mentén ezekhez hozzájáruló folyamatokat és kibocsátásokat. A környezeti hatások elkülönítetten vagy összesített értéként is közölhetők.

A vállalkozások adott esetben utalhatnak a környezetvédelmi beszámolási követelmények ⁽²⁾ keretében meghatározott lényeges információkra is.

Példa, fő teljesítménymutatók

Egy vállalkozás figyelembe veheti többek között a következő fő teljesítménymutatókat:

- energiahatékonyság és annak javítása;
- a nem megújuló energiaforrásból származó energia felhasználása, energiaintenzitás;
- az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának metrikus tonnában mért CO₂-egyenértéke, ÜHG-kibocsátási intenzitás;
- egyéb szennyezőanyagok kibocsátása (abszolút értékben és intenzitásban kifejezve);
- a természeti erőforrások kiaknázása;
- a természeti tőkét és a biológiai sokféleséget érintő hatások és függési viszonyok;
- hulladékgazdálkodás (pl. újrafeldolgozási arány).

b) Szociális és foglalkoztatási kérdések

A vállalkozásokkal szemben elvárás, hogy lényeges információkat tegyenek közzé szociális és foglalkoztatási kérdésekről ⁽³⁾. Ezek a következők:

- a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet alapvető egyezményeinek végrehajtása;
- sokféleségi kérdések, többek között a nemi sokféleség, valamint az egyenlő bánásmód a foglalkoztatás és a munkavégzés terén (ideértve az életkori, nemi, szexuális irányultsági, vallási, fogyatékosági, etnikai származási és egyéb releváns szempontokat);

⁽¹⁾ Ideértve az üvegházhatású gázok, a mérgező anyagok, az eutrofizációt és savasodást okozó anyagok stb. kibocsátását is.

⁽²⁾ Ide tartoznak az uniós irányelvekből (az ipari kibocsátásokról szóló irányelvből, a kibocsátáskereskedelmi rendszerből, a vízügyi keret-irányelvből, a REACH-ből, a hulladéklerakókról szóló irányelvből, az elhasznált járművekről szóló irányelvből, az elektromos és elektronikus berendezések hulladékairól szóló irányelvből, valamint a veszélyes anyagok alkalmazásának korlátozásáról szóló irányelvből), valamint az európai szennyezőanyag-kibocsátási és szállítási nyilvántartásból eredő kötelezettségek.

⁽³⁾ A valamely természetes személy faji vagy etnikai származására, vallási vagy világnézeti meggyőződésére, szakszervezeti tagságára vagy szexuális irányultságára utaló információk az (EU) 2016/679 rendelet 9. cikke értelmében a személyes adatok különleges kategóriái-nak minősülnek, amelyek kizárólag abban az esetben kezelhetők, ha az említett cikkben meghatározott feltételek valamelyike teljesül. Ezért az említett kérdésekre vonatkozóan a vállalkozások kizárólag anonimizált vagy összesített adatokat tehetnek közzé, amelyek alapján az egyén nem azonosítható.

- foglalkoztatási kérdések, ideértve a munkavállalói konzultációt és/vagy szerepvállalást, valamint a foglalkoztatás és a munkavégzés körülményeit;
- szakszervezeti kapcsolatok, ideértve a szakszervezeti jogok tiszteletben tartását;
- humántőke-menedzsment, ideértve a szerkezetátalakítás irányítását, az életpálya-menedzselést és a foglalkoztathatóságot, a javadalmazási rendszert és a képzést;
- munkahelyi egészség és biztonság;
- fogyasztói kapcsolatok, ideértve a fogyasztók elégedettségét, a termékek elérhetőségét, valamint azokat a hibásan működő termékeket, amelyek hatással lehetnek a fogyasztók biztonságára;
- a kiszolgáltatott fogyasztókat érő hatások;
- felelős marketing és kutatás; valamint
- közösségi kapcsolatok, ideértve a helyi közösségek társadalmi és gazdasági fejlődését is.

A vállalkozások számára hasznos lehet a széles körben elismert, jó minőségű keretek alkalmazása (ilyen például az OECD multinacionális vállalkozásoknak szóló iránymutatása, a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet háromoldali nyilatkozata a multinacionális vállalatokról és a szociális politikára vonatkozó elvekről, vagy az ISO 26000 szabvány).

Példa, fő teljesítménymutatók

Egy vállalkozás mérlegelheti az alábbi szempontokon alapuló fő teljesítménymutatók közzétételét:

- nemi sokféleség és a sokféleség egyéb szempontjai;
- szülői szabadságra jogosult munkavállalók nemenként;
- a meghatározott balesetek vagy megbetegedések jelentős kockázatával járó tevékenységet végző munkavállalók;
- munkahelyi balesetek száma, a sérülések vagy foglalkozási megbetegedések típusai;
- munkaerő-vándorlás;
- határozott idejű szerződés keretében foglalkoztatottak aránya nemenként;
- az egy munkavállalóra jutó éves átlagos képzési óraszám nemenként;
- munkavállalói konzultációs folyamatok;
- a fogyatékkal élő foglalkoztatottak száma.

c) Az emberi jogok tiszteletben tartása

A vállalkozásokkal szemben elvárás, hogy lényeges információkat tegyenek közzé azokról a tényleges és potenciális hatásokról, amelyeket műveleteik gyakorolnak az emberi jogok alanyaira.

Helyes gyakorlatnak tekinthető, ha egy vállalkozás kifejezi az emberi jogok tiszteletben tartásával kapcsolatos kötelezettségvállalását. Ennek keretében vállalkozás meghatározhatja az emberi jogok tekintetében a vezetésével, munkavállalóival és üzleti partnereivel szemben támasztott elvárásokat, ezen belül pedig az alapvető munkaügyi normákat. A tájékoztatásban megjelölheti, hogy a kötelezettségvállalás mely csoport jogaira vonatkozik (gyermekek, nők, őslakos népek⁽¹⁾, fogyatékkal élő személyek⁽²⁾, helyi közösségek, mezőgazdasági kistermelők, az emberkereskedelem áldozatai); továbbá a munkavállalók jogait, ideértve a határozott idejű szerződés keretében foglalkoztatottak, az ellátási láncban vagy alvállalkozók által foglalkoztatottak, valamint a migráns munkavállalók és családjaik jogait is.

A vállalkozásoknak mérlegelniük kell az emberi jogokkal kapcsolatos átvilágításra, valamint az emberi jogokkal való visszaélés megelőzését célzó eljárásokra és mechanizmusokra vonatkozó lényeges információk közzétételét. Ez kiterjedhet például arra, hogyan egy vállalkozás az ellátási láncához tartozó vállalkozásokkal kötött szerződéseiben az emberi jogi kérdéseket kezeli, valamint arra, hogy a vállalkozás milyen módon mérsékli az emberi jogokat potenciálisan érintő kedvezőtlen hatásokat, és nyújt megfelelő jogorvoslatot az emberi jogok megsértése esetén.

⁽¹⁾ Például a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) őslakos és törzsi népekről szóló, 1989. évi 169. sz. egyezményével összhangban.

⁽²⁾ Például a fogyatékkal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezménnyel összhangban.

A lényeges közzétételek tükrözhetik az adott vállalkozás megközelítését többek között a „Védelem, tisztelet, jogorvoslat” elnevezésű ENSZ-keretet végrehajtó, az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére irányadó ENSZ-elvek, az OECD által a multinacionális vállalatok részére kiadott iránymutatások, valamint a multinacionális vállalatokra és a szociális politikára vonatkozó elvekről szóló háromoldalú ILO-nyilatkozat tekintetében.

Példa, fő teljesítménymutatók

Egy vállalkozás mérlegelheti az alábbiakra vonatkozó lényeges információk és fő teljesítménymutatók közzétételét:

- a tevékenységeivel vagy döntéseivel kapcsolatban az emberi jogokat érő súlyos hatások;
- a panaszok rögzítésének és kezelésének folyamata, kárenyhítés, jogorvoslat az emberi jogok megsértése esetén;
- azon műveletek és beszállítók, amelyeknél jelentős az emberi jogok megsértésének kockázata;
- az emberkereskedelem kizsákmányolás, kényszer- vagy kötelező munka, gyermekmunka, bizonytalan foglalkoztatás, valamint nem biztonságos körülmények közötti munkavégzés céljából történő valamennyi formájának megelőzésére irányuló eljárások és intézkedések, különös tekintettel a visszaélés kockázatának nagyobb mértékben kitett földrajzi területekre;
- a vállalkozás létesítményeinek, dokumentumainak és weboldalainak akadálymentessége;
- az egyesülési szabadság tiszteletben tartása;
- együttműködés az érdekeltekkel.

d) A korrupció elleni küzdelmet és a megvesztegetést érintő kérdések

A vállalkozásokkal szemben elvárás, hogy lényeges információkat tegyenek közzé a korrupció elleni küzdelmet és a megvesztegetést érintő kérdések és események kezeléséről.

A vállalkozások mérlegelhetik a szervezeti felépítéssel, döntésekkel, irányítási eszközökkel, valamint a korrupció és a vesztegetés elleni küzdelemre fordított erőforrásokkal kapcsolatos közzétételt.

Mérlegelhetik továbbá azon módszerek bemutatását, amelyekkel értékelik a korrupció és a vesztegetés elleni küzdelmet, intézkednek a kedvezőtlen hatások kiküszöbölése vagy mérséklése érdekében, figyelemmel kísérik azok eredményességét, továbbá lebonyolítják a kérdéssel kapcsolatos belső és külső kommunikációt.

A vállalkozások számára hasznos lehet a széles körben elismert, jó minőségű keretek alkalmazása (ilyen például az OECD multinacionális vállalkozásoknak szóló iránymutatása, vagy az ISO 26000 szabvány).

Példa, fő teljesítménymutatók

Egy vállalkozás mérlegelheti az alábbi szempontokra vonatkozó lényeges információk és fő teljesítménymutatók közzétételét:

- korrupcióellenes politikák, eljárások és standardok;
- a korrupcióval összefüggő kockázatértékelés kritériumai;
- a korrupció és a vesztegetés megelőzésére irányuló belső kontrollfolyamatok és erőforrások;
- a megfelelő képzésben részesült munkavállalók;
- a visszaélések bejelentésére szolgáló mechanizmusok alkalmazása;
- a versenyellenes magatartással kapcsolatos folyamatban lévő vagy lezárt jogi eljárások száma.

e) Egyéb

Ellátási láncok

A vállalkozásokkal szemben – indokolt esetben és az arányosságra is figyelemmel – elvárás, hogy lényeges információkat tegyenek közzé azokról az ellátási láncot érintő kérdésekről, amelyek számottevő következményekkel bírnak fejlődésükre, teljesítményükre, helyzetükre vagy hatásukra. Ez olyan információkat foglal magában, amelyekre szükség van egy vállalkozás ellátási láncának, valamint annak általános megismeréséhez, hogy a vállalkozás mennyire tartja relevánsnak a nem pénzügyi kérdéseket az ellátási lánc kezelésében.

Ha egy vállalkozás úgy ítéli meg, hogy az érdekeit súlyosan sértené a küszöbön álló fejleményekkel vagy a tárgyalás alatt álló kérdésekkel kapcsolatos részletes információk közzététele, akkor az érdekeit súlyosan nem sértő, összefoglaló információk közzétételével teljesítheti az általános átláthatósági célkitűzést.

A lényeges közzétételek tükrözhetik az adott vállalkozás megközelítését többek között az OECD által a multinacionális vállalatok részére kiadott iránymutatások, az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére irányadó ENSZ-elvek, valamint a vonatkozó ágazati keretek, például a felelősségteljes mezőgazdasági ellátási láncokra vonatkozó FAO–OECD-iránymutatás tekintetében.

Példa, fő teljesítménymutatók

Egy vállalkozás mérlegelheti az olyan szempontokra vonatkozó lényeges információk és fő teljesítménymutatók közzétételét, mint az alábbiak figyelemmel kísérése a beszállítóknál:

- munkaügyi gyakorlatok, ideértve a gyermekmunkát és a kényszermunkát, a bizonytalan foglalkoztatást és munkabérek, valamint a nem biztonságos körülmények közötti munkavégzést (ezen belül az épületbiztonságot, a védőfelszerelést, valamint a munkavállalók egészségét); ⁽¹⁾
- emberkereskedelem és egyéb emberi jogi kérdések;
- üvegházhatású gázok kibocsátása, valamint a víz- és környezetszennyezés egyéb típusai;
- erdőirtás és a biológiai sokféleséget érintő egyéb kockázatok;

valamint a vállalkozás által a beszállítókra gyakorolt hatás figyelemmel kísérése, például a fizetési feltételek és az átlagos fizetési határidő tekintetében.

Konfliktusövezetektől származó ásványok

A vállalkozásokkal szemben – indokolt esetben és az arányosságra is figyelemmel – elvárás, hogy tegyenek közzé releváns információkat az annak érdekében végzett átvilágításról, hogy biztosítsák a konfliktusok által érintett vagy nagy kockázatot jelentő térségekből származó ón, tantál, volfrám és arany felelősségteljes ellátási láncát.

A közzétételnek összhangban kell állnia a konfliktusok által érintett vagy nagy kockázatot jelentő térségekből származó ásványok felelősségteljes ellátási láncá tekintetében követendő kellő gondosságról szóló OECD-útmutatással, valamint annak kiegészítéseivel. Ezzel összefüggésben a vállalkozásoknak releváns információkat kell közzétenniük politikáik és gyakorlatuk teljesítményéről, valamint a konfliktusövezetektől származó ásványokkal kapcsolatos átvilágítás eredményeiről. Emellett közzé kell tenniük azokat az intézkedéseket, amelyeket az OECD kellő gondosságra vonatkozó útmutatásának megfelelően az ásványok ellátási láncában végzett kockázatalapú átvilágítást szolgáló „ötlépcsős keret” ⁽²⁾ végrehajtása érdekében tettek.

A vállalkozásoknak ezt követően közzé kell tenniük az azonosított kockázatok jellegére és számára vonatkozó fő teljesítménymutatókat, az e kockázatok kiküszöbölésére és mérséklésére tett intézkedéseket, valamint azt, hogy a vállalkozás az elmúlt időszakban milyen módon fokozta a kellő gondosságra irányuló erőfeszítéseit.

Speciális fő teljesítménymutatók

Ezek a következők: azon közvetlen releváns beszállítók aránya, amelyek a konfliktusövezetektől származó ásványokkal kapcsolatos átvilágításra irányuló, az OECD kellő gondosságra vonatkozó útmutatásának megfelelő politikát vezettek be és hajtottak végre; a konfliktusok által érintett vagy nagy kockázatot jelentő térségekből származó, felelősségteljesen beszerzett ón, tantál, volfrám és arany aránya; azon releváns vásárlók aránya, amelyek szerződésben írják elő a konfliktusövezetektől származó ásványokkal kapcsolatos, az OECD kellő gondosságra vonatkozó útmutatása szerinti átvilágítási információk átadását.

⁽¹⁾ Például a Nemzetközi Munkaügyi Konferencia 105. ülésén elfogadott, a globális ellátási láncokon belüli tisztességes munkavégzésről szóló határozat alapján (ILO, 2016) http://www.ilo.org/ilc/ILCSessions/105/texts-adopted/WCMS_497555/lang-en/index.htm

⁽²⁾ OECD (2016): Az OECD útmutatása a konfliktusok által érintett vagy nagy kockázatot jelentő térségekből származó ásványok felelősségteljes ellátási láncá tekintetében követendő kellő gondosságról. Harmadik kiadás, OECD Publishing, Párizs. <http://dx.doi.org/10.1787/9789264252479-en>.

5 BESZÁMOLÁSI KERETEK

Egy vállalkozás a nem pénzügyi kimutatása elkészítésekor jó minőségű, széles körben elismert nemzeti, uniós vagy nemzetközi keretekre támaszkodhat. Egyes keretek az ágazatok és tematikus kérdések széles körére terjednek ki (horizontális keretek); mások egy-egy adott ágazatra vagy tematikus kérdésre vonatkoznak. Egyesek kizárólag a nem pénzügyi információk közzétételére összpontosítanak; mások az átláthatóságot szélesebb összefüggésbe helyezik.

Általában a megfelelő eljárással kidolgozott, széles körben elismert keret alkalmazásakor strukturált adattábla áll a vállalkozások rendelkezésére az általános érdeklődésre számot tartó kérdésekkel kapcsolatos adatszolgáltatáshoz, továbbá mérséklődik az adminisztratív teher, és az információk is könnyebben összehasonlíthatók.

Az irányelv 1. cikke előírja, hogy az érintett vállalkozások „[...] támaszkodhassanak a nemzeti, az uniós vagy a nemzetközi keretekre, és amennyiben így tesznek, [...] meg kell jelölniük, hogy mely keretekre támaszkodtak”.

Az egy vagy több keretre támaszkodó vállalkozásnak meg kell jelölnie az egyes közzétételekhez alkalmazott keret(ek)et. Ez növeli az egyértelműséget és az összehasonlíthatóságot.

Az irányelv (9) preambulumbekzdése példákat sorol fel a meglévő beszámolási keretekre, a felsorolás azonban nem tekinthető teljesnek.

Az irányelv (9) preambulumbekzdése kimondja:

„Ezen információk szolgáltatása során az ezen irányelv hatálya alá tartozó vállalkozások a nemzeti keretekre, az uniós keretekre, például a környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszerre (EMAS), vagy a nemzetközi keretekre, például az Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ) Globális Megállapodásra, a „Védelem, tisztelet, jogorvoslat” elnevezésű ENSZ-keretet végrehajtó, az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére irányadó ENSZ-elvekre, a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) által a multinacionális vállalatok részére kiadott iránymutatásokra, a Nemzetközi Szabványügyi Szervezet ISO 26000 szabványára, a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet által kiadott, a multinacionális vállalatokra és a szociális politikára vonatkozó elvekről szóló háromoldalú nyilatkozatra, a Globális Jelentéstételi Kezdeményezésre (GRI) vagy más elismert nemzetközi keretre támaszkodhatnak.”

A vállalkozások ezenkívül megfontolhatják egyéb, például a jelen iránymutatás bevezetésében említett beszámolási keretek alkalmazását is.

6 AZ IGAZGATÓTANÁCSOK SOKSZÍNŰSÉGÉRE VONATKOZÓ KÖZZÉTÉTEL

Az e szakaszban foglalt útmutatás kifejezetten a tőzsdén jegyzett nagyvállalkozásokat ⁽¹⁾ kívánja segíteni az igazgatótanácsuk sokszínűségére vonatkozó politikájuk bemutatásában, amelyet a vállalatirányítási nyilatkozatuk ⁽²⁾ tartalmaz. Az igazgatótanács sokszínűségére vonatkozó politika ismertetése nem képezi a nem pénzügyi kimutatás részét ⁽³⁾. Ezért az iránymutatás e szakaszában foglaltak nem érintik a sokféleségre vonatkozó lényeges információknak a nem pénzügyi kimutatás keretében történő közzétételével kapcsolatos kötelezettséget.

Az irányelv 1. cikke előírja a tőzsdén jegyzett nagyvállalkozások számára, hogy vállalatirányítási nyilatkozatukban szerepeljen:

„a vállalkozás ügyviteli, ügyvezető és felügyelő testületei esetében alkalmazott, sokszínűséggel kapcsolatos politika leírása, többek között például az életkori, nemi, vagy a tanulmányi és szakmai háttérrel kapcsolatos szempontokra tekintettel, e sokszínűséggel kapcsolatos politika céljainak, megvalósítási módjának és a beszámolási időszakban elért eredményeknek a leírása. Ha nem alkalmaznak ilyen politikát, a nyilatkozatnak tartalmaznia kell ennek magyarázatát.”

Sokszínűségi szempontok

A sokszínűségi politika ismertetésében meg kell jelölni az alkalmazott sokszínűségi kritériumokat, és meg kell indokolni azok kiválasztását. A kritériumok kiválasztásakor figyelembe kell venni valamennyi releváns sokszínűségi szempontot annak érdekében, hogy az igazgatótanács kellően sokféle nézettel, továbbá megfelelő szakértelemmel rendelkezzen a vállalkozás tevékenységéhez kapcsolódó aktuális ügyek, valamint hosszabb távú kockázatok és lehetőségek alapos megértéséhez. Az igazgatótanács optimális sokszínűségét biztosító összetétel értékelésekor figyelembe kell venni a vállalkozás tevékenységének jellegét és összetettségét csúgy, mint a vállalkozás működésének társadalmi és környezeti összefüggéseit.

⁽¹⁾ Míg a nem pénzügyi információkkal kapcsolatos közzétételi kötelezettség a közérdeklődésre számot tartó, 500 munkavállalónál nagyobb létszámú gazdálkodó egységekre vonatkozik, az igazgatótanácsok sokszínűségére vonatkozó közzétételi kötelezettség hatálya alá kizárólag a tőzsdén jegyzett nagyvállalkozások tartoznak.

⁽²⁾ A 2013/34/EU irányelv 20. cikkének rendelkezésével összhangban.

⁽³⁾ A 2013/34/EU irányelv 19a. cikkében említettek szerint.

A sokszínűségi szempontoknak általánosságban az életkorra, a nemre, valamint az iskolázottsági és szakmai háttérre kell kiterjedniük. Ahol ez a vállalkozás földrajzi jelenléte és a működése szerinti ágazat tekintetében releváns, indokolt figyelembe venni a földrajzi származást, a nemzetközi tapasztalatot, a releváns fenntarthatósági kérdések terén szerzett szak tudást, a munkavállalói képviseletet és egyéb szempontokat, például a társadalmi-gazdasági hátteret is.

Egy jelöltnek a meghatározott sokszínűségi kritériumok alapján történő kiválasztásakor figyelembe kell venni a megkülönböztetésmentesség ⁽¹⁾ szabályait és általánosan elfogadott elveit.

Célkitűzések

A vállalkozásoknak konkrét, mérhető célértékeket kell közzétenniük a releváns sokszínűségi szempontokra vonatkozóan. Kiemelten hasznos a számszerű célértékek és időkeretek meghatározása, különösen a nemek közötti egyensúly tekintetében.

Végrehajtás és eredmények

A vállalkozásoknak fel kell tüntetniük, hogy sokszínűségi politikájuk célkitűzései milyen módon érvényesülnek az utánpótlás-tervezésben, a kiválasztásban, a jelölésben és az értékelésben. Közzé kell tenniük továbbá a hatáskörrel rendelkező igazgatótanácsi bizottságok e folyamatokban betöltött szerepét is. Adott esetben a vállalkozásoknak közzé kell tenniük azt is, hogy a sokszínűségi kritériumokról és célkitűzésekről tájékoztatták-e a részvényeseket az igazgatótanácsi tagok megválasztásakor, illetve megbízatásuk meghosszabbításakor.

A vállalkozásoknak közzé kell tenniük a végrehajtás állapotát, valamint legalább az előző nyilatkozat óta elért eredményeket a politika valamennyi sokszínűségi szempontja tekintetében. Amennyiben a sokszínűségi célkitűzések nem teljesülnek, a vállalkozásnak közzé kell tennie, hogy azokat milyen módon kívánja teljesíteni, és meg kell határoznia ennek várható időkeretét is.

⁽¹⁾ Etnikai származás, faj, fogyatékoság vagy szexuális irányultság tekintetében.